

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
B. A. Part-III (Semester-VI)
Economics Paper- XII Market and Pricing
Question Bank
 Subject Code: DSC-1018F1

Q.1

A) Multiple Choice Questions

1	Buyer of the perfect competition is/ पूर्ण स्पर्धेतील ग्राहक असतो	Price maker/ किंमत कर्ता	Price taker/ किंमत स्वीकारणारा	Illiterate / अज्ञानी	Single/ एकटा
2	Perfect competition is type of market / पूर्ण स्पर्धा हा बाजाराचा प्रकार आहे	Single/ ऐकमेव	Imperfect/ अपूर्ण	Ideal/ आदर्श	All of the above वरील सर्व
3	Study of individual factor is a part of..... /वैयक्तिक घटकांचा अभ्यास हा..... भाग आहे	Microeconomic s/सूक्ष्म अर्थशास्त्राचा	Macroeconomics /समग्र अर्थशास्त्राचा	Micro and macro economics /सूक्ष्म आणि समग्र अर्थशास्त्राचा	All of the above/ वरीलपैकी सर्व
4	Micro economics gives more importance to maximization of.... /सूक्ष्म अर्थशास्त्र महत्त्व देते	Utility/ उपयोगिता	Supply/पुरवठा	Demand/ मागणी	Profit /नफा
5	Products of the perfectly competitive market are/ पूर्ण स्पर्धेतील बाजारातील वस्तू या असतात	differentiated / भेदात्मक	Homogeneous /एकसारख्या	Less qualities/ हलक्या प्रतीच्या	Free/ विनामूल्य
6	In market buyers and sellers are with perfect knowledge of market ./बाजारात ग्राहक	Monopoly/ मक्तेदारीच्या	Oligopoly/ अल्पजनाधिकारी	Imperfect Competition/ अपूर्ण स्पर्धा	Perfect Competition/ पूर्ण स्पर्धा

	आणि विक्रेते यांना बाजारपेठेचे पूर्ण ज्ञान असते				
7	In perfect competition price of the products are/पूर्ण स्पर्धेतील वस्तूंच्या किमती असतात	Less/ अत्यल्प	More/ अधिक	Same/समान	Zero/शून्य
8	In long run, firms of the perfectly competitive markets earns /पूर्ण स्पर्धेतील उद्योगांना दीर्घकाळातनफा मिळतो	More/अधिक	Less/ कमी	Zero/ शून्य	Normal/ सामान्य
9	In market factors of production are fully mobile/ उत्पादन घटकांची पूर्ण गतिशीलता बाजारात असते	Undeveloped/ अविकसित	Monopoly/ मक्तेदारी	Perfect Competition/ पूर्ण स्पर्धा	None of the above यापैकी नाही
10	In perfect competition, demand is elastic पूर्ण स्पर्धेतील मागणीच्या वक्राची लवचिकता असते	Unitary/ एक	Zero/ शून्य	Ten/ दहा	Infinite/ अनंत
11	In perfect competition, product price is equal to / पूर्ण स्पर्धेतील किंमत हि इतकी असते	Average cost/ सरासरी खर्च	Average Revenue/ सरासरी प्राप्ती	Marginal Cost/ सीमांत खर्च	All of these वरील सर्व
12 is not a characteristic of perfect competition/ हे पूर्ण स्पर्धेचे लक्षण नाही	Single price/समान किंमत	Product differentiation/ वस्तू भेद	Factor mobility/ गतिशील उत्पादन घटक	Infinite demand elasticity /अनंत लवचिक मागणी
13 Is feature of perfect competition/ हे पूर्ण स्पर्धेचे वैशिष्ट्य आहे	Free entry/ प्रवेश स्वातंत्र्य	Free exit/ गमन स्वातंत्र्य	Large number of sellers/ असंख्य विक्रेते	All of these वरील सर्व

1 4 decides the product price in perfect competition / पूर्ण स्पर्धेतील वस्तूची किंमत ठरवतात	Buyer/ ग्राहक	Seller/ विक्रेते	Government/ सरकार	Market Mechanism/ बाजार यंत्रणा
1 5	Inmarket product price is always equal to marginal revenue./.....बाजारात वस्तूची किंमत हि नेहमीच सीमांत प्राप्ती इतकी असते	Perfect competition/ पूर्ण स्पर्धेच्या	Imperfect competition/ अपूर्ण स्पर्धेच्या	Monopoly/ मक्तेदारीच्या	Oligopoly/ अल्पजनाधिकार
1 6	Monopolist is/ मक्तेदार हा असतो	Price maker/ किंमत कर्ता	Price taker/ किंमत स्विकारणारा	Competitor/ स्पर्धक	None of the above यापैकी नाही
1 7 is the objective of monopolist/ हा मक्तेदाराचा हेतू असतो	Increase competitive power/ स्पर्धाक्षमता वाढवणे	Sales maximization/ विक्री कौशल्य वाढवणे	Increase marginal cost/ सीमांत खर्च वाढवणे	Profit/ नफा
1 8	In monopoly, there is absence ofproduct/ मक्तेदारीमध्ये वस्तूचा अभाव असतो	inferior /हलक्या	Qualities/ गुणात्मक	Complimentary/ पूरक	Substitute/ पर्यायी
1 9	Monopolist has control on/ मक्तेदाराचे वर नियंत्रण असते	Supply/पुरवठ्या वर	Demand/ मागणीवर	Buyer/ ग्राहकावर	Consumption/ उपभोगावर
2 0	In market, firm is industry/ मध्ये उद्योगसंस्था हाच उदोगधंदा असतो	Perfect competition/ पूर्ण स्पर्धेत	Monopoly/ मक्तेदारीत	Monopolistic competition/ मक्तेदारीयुक्त स्पर्धेत	Oligopoly / अल्पजनाधिकार
2 1	Monopolist has control on/ मक्तेदाराचे वर नियंत्रण	Price/ किंमत	Supply/पुरवठा	Production/उत्पादन	All of these वरील

	असते				सर्व
2 2	To maximize profit, monopolist makes...../ जास्तीत जास्त नफा मिळवण्यासाठी मत्केदार करतो	Product differentiation/ वस्तुभेद	Price discrimination/मुल्यभेद	Quality discrimination गुणभेद	Time differentiation/ कालभेद
2 3	Tea and Coffee are goods for each other/ चहा आणि कॉफी या एकमेकांना असणाऱ्या वस्तू आहेत	Substitute पर्यायी	Complementary पूरक	Superior उच्च प्रतीच्या	Inferior हलक्या प्रतीच्या
2 4	In monopoly, consumers satisfaction is/ मत्केदारी मध्ये उपभोगत्याचे संतोशाधीक्य असते	Maximum/ सर्वाधिक	Minimum/ अत्यल्प	One/ एक	Infinite/ अनंत
2 5 is an example of monopoly./ हे मत्केदारीचे उदाहरण आहे	Hotel/हॉटेल	Insurance/ विमा उद्योग	Railway Industry/रेल्वे उद्योग	Banking/ बँकिंग
2 6	Monopoly price is always more than..... / मत्केदारी किंमत नेहमी पेक्षा जास्त असते	Marginal cost/सीमांत खर्च	Average revenue सरासरी प्राप्ती	Unit price/ एकक किंमत	Hundred/ शंभर
2 7	Dr. Edward Chamberlin has explained the concept of/ डॉ एडवर्ड चेम्बरलीन यांनी संकल्पना मांडली	Monopoly/ एकधिकार	Perfect Competition/ पूर्ण स्पर्धा	Imperfect Competition/अपूर्ण स्पर्धा	Monopolistic competition/ मत्केदारीयुक्त स्पर्धा
2 8	Misses John Robinson has explained the concept ofश्रीमती जोन रॉबिन्सन यांनी हि संकल्पना मांडली	Monopoly/ एकधिकार	Perfect Competition/ पूर्ण स्पर्धा	Imperfect Competition/अपूर्ण स्पर्धा	Monopolistic competition/ मत्केदारीयुक्त स्पर्धा

2 9	The book 'The Theory of Monopolistic Competition' is written by/मत्केदारीयुक्त स्पर्धेचा सिद्धांत हा ग्रंथ यांनी लिहिला	Adam Smith/ अडम स्मिथ	Kotilya/ कौटिल्य	Misses John Robinson/श्रीमती जोन रॉबिन्सन	Dr. Edward Chamberlin/ डॉ एडवर्ड चेम्बरलीन
3 0 is broader and real competition/..... स्पर्धा हि व्यापक आणि वास्तव आहे	Monopoly/एक धिकार	Perfect Competition/पूर्ण स्पर्धा	Duopoly/द्वाधिकार	Monopolistic competition/मत्केदा रीयुक्त स्पर्धा
3 1	In Monopolistic competition, number of sellers are/मत्केदारीयुक्त स्पर्धेतील विक्रेत्यांची संख्या असते	Unlimited/ अमर्याद	Limited/ मर्यादित	Single/एक	None of these/ यापैकी नाही
3 2	In Monopolistic competition, number of buyers are/मत्केदारीयुक्त स्पर्धेतील ग्राहकांची संख्या असते	Unlimited/ अमर्याद	Limited/ मर्यादित	Single/एक	None of these/ यापैकी नाही
3 3	In the monopolistic competition, the sellers make competition with / मत्केदारीयुक्त स्पर्धेतील विक्रेते स्पर्धा करतात	Price/ किंमत	Non price/ बिगर किंमत	Sells/ विक्री	All of these/ वरील सर्व
3 4	Chamberlin has used term for industry. चेम्बरलीन यांनी उद्योग या संज्ञे एवजी हि संकल्पना वापरली आहे	Group/ गट	Organizations/ संस्था	Seller/ विक्रेता	Producer/उत्पादक
3	Product differentiation is a	Monopoly/	Perfect Competition/ पूर्ण	Monopolistic	All of these/ वरील

5	characteristic of Market/ वस्तुभेद हे स्पर्धेचे वैशिष्ट्य आहे	एकधिकार	स्पर्धा	Competition/ मत्तेदारीयुक्त स्पर्धा	सर्व
3 6 is a characteristic of monopolistic competition/ हे मत्तेदारीयुक्त स्पर्धेचे वैशिष्ट्य आहे	Single seller/ एकच विक्रेते	Single buyer/ एकच ग्राहक	Price discrimination /मूल्य भेद	Product differentiation/ वस्तू भेद
3 7 is not a characteristic of monopolistic competition/..... हे मत्तेदारीयुक्त स्पर्धेचे वैशिष्ट्य नाही	Single seller/ एकच विक्रेते	Large number of buyer/ असंख्य ग्राहक	More elastic demand/ अधिक लवचिक मागणी	Product differentiation/ वस्तू भेद
3 8	Advertisement expenditure is cost/ जाहिरात खर्च हा खर्च असतो	Production/ उत्पादन	Selling/ विक्री	Wage/ वेतन	Profit/ नफा
3 9	For the equilibrium of firm, Marginal revenue will be equal to/ उद्योगसंस्थेचा समतोल होण्यासाठी सीमांत प्राप्ती हि इतकी असावी लागते	Average revenue सरासरी प्राप्ती	Average cost/सरासरी खर्च	Marginal Cost/ सीमांत खर्च	Total Cost/ एकूण खर्च
4 0	On the point of equilibrium, if the average cost is more than average revenue then the firm is in.....समतोल बिंदुला सरासरी खर्चा पेक्षा सरासरी प्राप्ती कमी असल्यास उद्योगसंस्थेला होतो	Profit/ नफा	Loss/ तोटा	Normal profit/ सामान्य नफा	Normal loss/ सामान्य तोटा
4 1 has given concept of excess capacity/ अतिरिक्त उत्पादनाची संकल्पना यांनी	John Robinson/ जोन रॉबिन्सन	Chamberlin/ चेम्बरलीन	Keldor/ केलडोर	All of these/ वरील सर्व

	मांडली				
4 2	Increase in production due to marginal factor of production is known as/ सीमांत उत्पादन घटकामुळे उत्पादनात होणारी प्रत्यक्ष वाढ म्हणजे होय	Marginal Productivity/ सीमांत उत्पादकता	Average productivity/ सरासरी उत्पादकता	Total productivity /एकूण उत्पादकता	Special productivity विशेष उत्पादकता
4 3	As per the general theory of distribution, the reward of factors of production is decided on the basis of his...../ विभाजनाच्या सर्वसामान्य सिद्धांतानुसार उत्पादन घटकाला देण्यात येणारा मोबदला हा त्याच्या वरून ठरतो	Marginal Productivity/ सीमांत उत्पादकता	Average productivity/ सरासरी उत्पादकता	Total productivity /एकूण उत्पादकता	Special productivity विशेष उत्पादकता
4 4	To take production, generally there is need of Factors. कोणत्याही वस्तूचे उत्पादन करण्यासाठी सामान्यपणे उत्पादन घटकांची आवश्यकता असते	One/ एक	Two/ दोन	Three/ तिन	Four/ चार
4 5 has propounded marginal productivity theory of distribution/ यांनी विभाजनाचा सीमांत उत्पादकता सिद्धांत मांडला	J. B. Clark/ जे. बी. क्लार्क	Adam Smith/ अडम स्मिथ	Ricardo/ रिकार्डो	J. M. Keynes/ जे. एम. केन्स
4 6	According to economist rent is included in price/ अर्थशास्त्रज्ञांच्या मते खंडाचा किंमतीत समावेश होतो	Classical / सनातन	New classical/ नवसनातन	Modern/ आधुनिक	None of these/ यापैकी नाही

4 7	.according to rent is reward of only landlords/ यांच्या मते खंड हा फक्त जमीन मालकालाच मिळतो	J. B. Clark/ जे. बी क्लार्क	Adam Smith/ अडम स्मिथ	Ricardo/ रिकार्डो	None of these/ यापैकी नाही
4 8 Is the reward for parting with the liquidity/ रोखतेच्या त्यागाबद्दल दिला जाणारा मोबदला म्हणजे होय	Rent/ खंड	Profit/ नफा	Interest/ व्याज	Wage/ वेतन
4 9	Keynes has given motives of demand for money/ केन्स यांनी पैशाच्या मागणीचे हेतू सांगितले आहेत	One/ एक	Two/ दोन	Three/ तिन	Four/ चार
5 0	The uncertainty theory of profit is given by/नफ्याचा अनिश्चिततेचा सिद्धांत यांनी मांडला	Schumpeter/ शुम्पिटर	Hole/ हॉले	Knight/ नाइट	Keynes/ केन्स

B) Answer in one sentence

1. What is mean by Firm?/ उद्योगसंस्था म्हणजे काय ?
2. What is mean by Industry ?/ उद्योग म्हणजे काय ?
3. What is the difference between Firm and Industry? उद्योगसंस्था आणि उद्योग यातील फरक सांगा.
4. what is Perfect competition ? / पूर्ण स्पर्धा म्हणजे काय ?
5. Define Monopoly/ मक्तेदारीची व्याख्या सांगा
6. What is price Discrimination? / मूल्यभेद म्हणजे काय ?

7. What is third degree price discrimination?/ तृतीय स्तर मुल्यभेद म्हणजे काय ?
8. Excess capacity/ अतिरिक्त क्षमता
9. Define Monopolistic competition/ मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा म्हणजे काय?
10. What is Product differentiation/ वस्तुभेद म्हणजे काय ?
11. Define oligopoly/ अल्पजनाधिकार व्याख्या लिहा.
12. What is duopoly? द्वयाधिकार म्हणजे काय?
13. Factor market/ घटक बाजार
14. Production process/ उत्पादन प्रक्रिया
15. Marginal Productivity/ सीमांत उत्पादकता

Q. 2 & 3

1. Explain in detail characteristics of perfect competition. / पूर्ण स्पर्धेची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
2. Explain long run equilibrium of firm and industry in perfect competition/ पूर्ण स्पर्धेतील उद्योगसंस्थेचा आणि उद्योगाचा दीर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा.
3. Explain short run equilibrium of firm in perfect competition/ पूर्ण स्पर्धेतील उद्योगसंस्थेचा अल्पकालीन समतोल स्पष्ट करा.
4. What is Monopoly? Describe Characteristics of Monopoly market./ मक्तेदारी म्हणजे काय ? मक्तेदारीची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
5. Define Price discrimination. Explain with suitable examples degrees of price discrimination. मुल्यभेद म्हणजे काय ते सांगून योग्य त्या उदाहरणासह मुल्याभेदाचे प्रकार (degree) स्पष्ट करा
6. Explain long run equilibrium of firm in monopoly/ मक्तेदारी उद्योगसंस्थेचा दीर्घकालीन समतोल स्पष्ट करा.
7. Describe with diagrammatic presentation short run equilibrium of firm in monopoly/ मक्तेदारी उद्योगसंस्थेचा आकृतीच्या सहाय्याने अल्पकालीन समतोल स्पष्ट करा.
8. What is excess capacity? Explain excess capacity in monopoly with diagram./ अतिरिक्त क्षमता म्हणजे काय ? मक्तेदारी उद्योगसंस्थेची अतिरिक्त क्षमता आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.

9. What is Monopolistic competition? Describe Characteristics of monopolistic competition./ मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा म्हणजे काय ? मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

10. Describe Marginal productivity theory of distribution./ विभाजनाचा सीमांत उत्पादकतेचा सिद्धांत स्पष्ट करा

Q. 4 Short Note

1. Firm and Industry in Monopoly/ मक्तेदारीत उद्योग आणि उद्योगसंस्था
2. Demand curve in perfect competition/ पूर्ण स्पर्धेतील मागणीचा वक्र
3. Price mechanism/ किंमत यंत्रणा
4. Market equilibrium in perfect competition/ पूर्ण स्पर्धेतील बाजाराचा समतोल
5. Age-wise price discrimination with example/ वयानुसार मुल्याभेद उदाहरण सहित
6. First degree price discrimination / प्रथम स्तर मुल्यभेद
7. Oligopoly अल्पजनाधिकार
8. Duopoly द्वयाधिकार
9. Modern theory of rent/ खंडाचा आधुनिक सिद्धांत
10. Three motives of Demand for Money/ पैशाच्या मागणीचे तिन हेतू
11. Keynesian theory of interest /केन्सचा व्याजाचा सिद्धांत
12. Risk theory of profit/ नफ्याचा धोक्याचा सिद्धांत
13. Uncertainty theory of Profit/ नफ्याचा अनिश्चिततेचा सिद्धांत
14. Draw AC and MC / AC आणि MC वक्र काढा
15. Give any one example of oligopoly with reason. / अल्पजनाधिकार चे एक उदाहरण स्पष्ट करा